

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 63 ust 1 i 4, art. 64 ust. 1, art. 66, art. 68 ustawy z dnia 3 października 2008 r. udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.), § 3 ust. 1 pkt 103 lit. „a”, w nawiązaniu do § 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71) oraz art. 123 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 15.01.2016 r. (wpł. do Urzędu 31.03.2016 r., uzupełniony 13.04.2016 r.), Pana Bartosza Bodus, Kraczkki 27A, 89-110 Sadki, w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na **rozbudowie fermy zwierząt futerkowych – norek do docelowej ilości 48000 sztuk – 120 DJP, o pawilony hodowlane (do 10 szt.) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach o numerach ewidencyjnych 69/9 i 69/6 w obrębie Kraczkki, gm. Sadki,**

po zasięgnięciu opinii:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy – opinia z dnia 02.05.2016 r., znak: WOO.4240.330.2016.MD1 (wpł. 10.05.2016 r.)
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nakle n. Notecią – opinia z dnia 26.07.2016 r., znak: N.NZ-404-44/16 (wpł. 29.07.2016 r.)

postanawiam

I. stwierdzić obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko polegającego na rozbudowie fermy zwierząt futerkowych – norek do docelowej ilości 48000 sztuk – 120 DJP, o pawilony hodowlane (do 10 szt.) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach o numerach ewidencyjnych 69/9 i 69/6 w obrębie Kraczkki, gm. Sadki,

II. określić zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodny z art. 66 wyżej wymienionej ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem:

- 1) przedstawienia na mapie zagospodarowania przedmiotowego terenu, tj. wskazanie lokalizacji: obiektów przeznaczonych do chowu zwierząt, zbiorników na odchody (technologiczne), paszę, itp.,
- 2) opisu planowanego przedsięwzięcia, a w szczególności: charakterystykę całego zamierzenia i warunki użytkowania terenu w fazie rozbudowy i eksploatacji,
- 3) wskazanie wariantów realizacji inwestycji wraz z uzasadnieniem ich wyboru (ze szczególnym uwzględnieniem jego oddziaływania na obszary Natura 2000, w tym stwierdzone gatunki i siedliska przyrodnicze), w tym wariantu proponowanego przez wnioskodawcę, racjonalnego wariantu alternatywnego oraz wariantu najkorzystniejszego dla środowiska,
- 4) charakterystyki elementów przyrodniczych środowiska (rzeka Orla, lasy) objętych możliwym oddziaływaniem przedsięwzięcia wraz ze wskazaniem zastosowanych metod oraz terminów badań terenowych,
- 5) wskazanie w sposób czytelny na załączniku mapowym lokalizacji stwierdzonych gatunków i ich siedlisk w zasięgu realnego oddziaływania inwestycji,

- 6) określenie rzeczywistego obszaru oddziaływania inwestycji, uwzględniającego możliwość ucieczki hodowanych osobników norek,
- 7) odniesienia się do dotychczasowych przypadków ucieczki norek – jeśli miały miejsce,
- 8) opisu i uzasadnienia stosowanych rozwiązań, zabezpieczających przed ucieczką norek wraz ze wskazaniem lokalizacji i liczby, w przypadku pułapek żywołownych,
- 9) przewidywanych rozwiązań w przypadku ucieczek norek i konieczności likwidacji uwolnionego zwierzęcia (również w przypadku awarii, np. po uszkodzeniu ogrodzenia),
- 10) analizy oddziaływania skumulowanego z innymi realizowanymi, zrealizowanymi i planowanymi przedsięwzięciami oraz oddziaływania transgranicznego w zakresie obszarów Natura 2000,
- 11) wskazania możliwego wpływu i oddziaływania (w tym skumulowanego) na stan obszarów Natura 2000 i różnorodność biologiczną w przypadku ucieczki norek wraz z analizą możliwych dróg dyspersji np. ciek wodny Orla (w tym ich przedstawienie na czytelnym załączniku mapowym),
- 12) opisu metod prognozowania zastosowanych przez wnioskodawcę oraz przewidywanych znaczących oddziaływań planowanego przedsięwzięcia na środowisko, obejmujący bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane, krótko, średnio i długoterminowe, stałe i chwilowe oddziaływania na obszary Natura 2000 i różnorodność biologiczną,
- 13) analizy oddziaływania wariantów inwestycji na cele i przedmioty obszarów Natura 2000 w zasięgu oddziaływania inwestycji, w szczególności w odniesieniu do obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty: Dolina Łobzonki PLH300040, Dolina Noteci PLH300004 oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001,
- 14) przedstawienie propozycji monitoringu przedmiotowego przedsięwzięcia w zakresie jego oddziaływania na stwierdzone gatunki i siedliska przyrodnicze, w tym również gatunki migrujące,
- 15) informacji, jak głęboko będą realizowane wykopy i czy będą wymagały odwodnienia,
- 16) podstawowych danych na temat warunków geologicznych i hydrogeologicznych terenu, w tym warstw wodonośnych i ich izolacji,
- 17) lokalizacji najbliższych studni i ujęć wód podziemnych na potrzeby zaopatrzenia ludności oraz ich stref ochronnych, a także wskazanie, czy planowana inwestycja znajduje się w granicach takiej strefy wraz z określeniem kierunku spływu wód podziemnych,
- 18) sposobów zabezpieczenia gruntu i wód podziemnych przed zanieczyszczeniami na etapie realizacji i eksploatacji przedsięwzięcia,
- 19) usytuowania inwestycji względem zlewni i jednolitych części wód (powierzchniowych i podziemnych) oraz zidentyfikowania celów środowiskowych dla wód, na które przedsięwzięcie mogłoby oddziaływać, a także wskazanie czy i w jaki sposób zamierzenie to będzie oddziaływać na te cele (w tym stan ekologiczny wód),
- 20) omówienia gospodarki wodno – ściekowej, tzn.:
  - a) wskazania skąd pobierana będzie woda, na jakie cele będzie zużywana;
  - b) jakie rodzaje ścieków będą powstawały, dokąd zostaną odprowadzane i czy będą wymagały podczyszczenia itp.;
  - c) stan techniczny istniejących zbiorników bezodpływowych (gwarancja szczelności).
- 21) analizy możliwych zagrożeń powstania szkody w środowisku, w tym możliwości zanieczyszczenia wód na etapie realizacji, eksploatacji i likwidacji przedsięwzięcia,
- 22) opisu miejsc magazynowania i sposobu postępowania ze sztukami padłymi,
- 23) podania ilości oraz rodzaju odpadów (wg katalogu) przewidzianych do wytworzenia na etapie realizacji i eksploatacji, z uwzględnieniem sposobu postępowania z nimi,

24) omówienia sposobów i miejsc magazynowania poszczególnych rodzajów odpadów, wraz z podaniem procesów odzysku, unieszkodliwiania według załączników ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 ze zm.), zwłaszcza niebezpiecznych oraz zabezpieczeń jakie będą stosowane w celu wyeliminowania ich negatywnego oddziaływania na środowisko,

25) opisu metod zagospodarowania wytworzonych nawozów naturalnych,

26) oddziaływania na powietrze atmosferyczne z uwzględnieniem emisji zorganizowanej i niezorganizowanej substancji zanieczyszczających do powietrza atmosferycznego charakterystycznych dla danego rodzaju inwestycji, zgodnie z metodyką modelowania poziomów substancji w powietrzu zawartą w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 16, poz. 87). Obliczenia te winny zawierać: dane wejściowe do obliczeń oraz wyniki w postaci tabelarycznej i graficznej – wydruki z licencjonowanego programu komputerowego. Ponadto, należy przedstawić aktualny stan jakości powietrza dla rozpatrywanego terenu oraz wnioski i zalecenia, które wynikają z przeprowadzonych obliczeń,

27) oddziaływania projektowanego zamierzenia na klimat akustyczny (analiza akustyczna) w porze dnia, w odniesieniu do terenów chronionych akustycznie. Analiza akustyczna winna zawierać: dane wejściowe (ilość, moc, wysokość, lokalizację źródeł, obiekty ekranujące, wskaźnik gruntu itp.) i wyniki obliczeń w postaci tabelarycznej i graficznej (czytelna skala, odpowiednio dobrana siatka obliczeniowa) – wydruki z licencjonowanego programu komputerowego. Ponadto, należy przedstawić wnioski i zalecenia, które wynikają z przeprowadzonych obliczeń poziomu dźwięku,

28) przedłożenia identyfikacji obszarów chronionych akustycznie, o których mowa w art. 115 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r., poz. 672 ze zm.), którą przeprowadza Organ prowadzący postępowanie, na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ich braku na podstawie rzeczywistego zagospodarowania terenu, w strefie 300m,

29) podania rozwiązań chroniących środowisko, zwłaszcza w zakresie oddziaływania na powietrze (odory) i klimat akustyczny,

30) przedstawienie analizy oddziaływań przedsięwzięcia związanych ze zmianami klimatu na wszystkich etapach inwestycyjnych. Badając, czy przedsięwzięcie nie będzie przyczyniać się do pogłębiania zmian klimatu należy uwzględnić m.in. następujące elementy:

a) bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez przedsięwzięcie (np. dwutlenek węgla, podtlenek azotu, metan lub inne gazy cieplarniane objęte Ramową Konwencją Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu), w tym np. technologie, sposób ogrzewania, sposób nawożenia – ograniczenie wykorzystania azotu w nawozach, zarządzanie metanem;

b) pośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez działania towarzyszące przedsięwzięciu (wytwarzanie odpadów, gospodarka odpadami – energia ze spalania odpadów lub wytwarzanie biogazu ze ścieków);

c) pośrednie emisje gazów cieplarnianych powodowane przez transport towarzyszący przedsięwzięciu (lokalizacja, transport materiałów na etapie budowy, transport na etapie eksploatacji np. transport towarów, odpadów),

d) działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych (np. wprowadzenie zieleni izolacyjnej, zmiana sposobu użytkowania terenu, ochrona terenów zielonych, podmokłych – pozyskiwanie metanu do produkcji biogazu);

e) działania skutkujące zmniejszaniem emisji gazów cieplarnianych (np. technologie, korzystanie z odnawialnych źródeł energii, wykorzystanie materiałów budowlanych pochodzących z recyklingu/odzysku);

- f) pośrednie emisje gazów cieplarnianych związane z zapotrzebowaniem na energię (np. żarówki energooszczędne, inne elementy energochłonne),
- 31) informację czy przedsięwzięcie jest przystosowane do postępujących zmian klimatu, należy przy tym uwzględnić elementy związane z klęskami żywiołowymi, takimi jak: powodzie, pożary, fale upałów, susze, nawalne deszcze i burze,
- 32) oddziaływania skumulowanego inwestycji z istniejącymi, projektowanymi i planowanymi przedsięwzięciami,
- 33) analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z realizacją przedmiotowego zadania.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 15.01.2016 r. (wpł. do Urzędu 31.03.2016 r., uzup. 13.04.2016 r.) Pan Bartosz Bodus, Kraczkki 27A, 89-110 Sadki, wystąpił o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację w/w przedsięwzięcia.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 103 lit. „a”, w nawiązaniu do § 3 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, planowana inwestycja jest zaliczona do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, tj. „chów lub hodowla zwierząt, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 51, w liczbie nie mniejszej niż 40 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP), jeżeli działalność ta prowadzona będzie:

a) w odległości mniejszej niż 100 m od następujących terenów w rozumieniu przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, nie uwzględniając nieruchomości gospodarstwa, na którego terenie chów lub hodowla będą prowadzone:

- mieszkaniowych,
- innych zabudowanych z wyłączeniem cmentarzy i grzebowisk dla zwierząt,
- zurbanizowanych niezabudowanych,
- rekreacyjno – wypoczynkowych z wyłączeniem kurhanów, pomników przyrody oraz terenów zieleni nieurządzonej niezaliczonej do lasów oraz gruntów zadrzewionych i zakrzewionych”, w nawiązaniu do: „Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się również przedsięwzięcia nieosiągające progów określonych w ust. 1, jeżeli po zsumowaniu parametrów charakteryzujących przedsięwzięcie z parametrami planowanego, realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu osiągną progi określone w ust. 1; przy czym przez planowane przedsięwzięcie rozumie się w tym przypadku przedsięwzięcie, w stosunku do którego zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania jednej z decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dokonano zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a tej ustawy”.

Na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w dniu 15.04.2016 r. wystąpiłem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nakle nad Notecią o opinię w przedmiotowej sprawie.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 02.05.2016 r., znak: WOO.4240.330.2016.MD1 wyraził opinię, iż dla powyższego przedsięwzięcia istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, określając jednocześnie zakres raportu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny pismem z dnia 28.04.2016 r., znak: N.NZ-404-44/16 wezwał do uzupełnienia informacji zawartych w karcie informacyjnej przedsięwzięcia.

Po uzyskaniu wyjaśnień od Inwestora, pismem z dnia 26.07.2016 r., znak: N.NZ-404-44/16 (wpł. 29.07.2016 r.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny stwierdził, iż dla powyższego zadania nie istnieje konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Planowana inwestycja polegać będzie na rozbudowie istniejącej fermy nerek wraz z niezbędnymi urządzeniami i instalacjami, na działkach o numerach ewidencyjnych 69/9 i 69/6 w obrębie Kraczkki. Obecnie prowadzony jest chów zwierząt w ilości 37,5 DJP (15 000 sztuk), po rozbudowie obsada zwiększy się do 48 000 sztuk, tj. 120 DJP. W ramach planowanego zadania przewiduje się budowę pawilonów hodowlanych w ilości do 10 sztuk, budowę dróg wewnętrznych i placów manewrowych oraz alternatywnie zbiorników do gromadzenia wód opadowych, rozbudowę instalacji technologicznych – automatyczny system do pojenia nerek oraz budowę podwójnego trwałego ogrodzenia.

W chwili obecnej działka nr 69/9 na której znajduje się ferma nerek zabudowana jest budynkiem socjalno-biurowym, budynkiem inwentarskim (pawilony hodowlane 16 sztuk), budynkami gospodarczymi (m.in. budynek kuchni paszowej i budynek chłodni), urządzeniami (m.in. studnia głębinowa – ujęcie własne wody, waga) oraz instalacjami technologicznymi. Pozostałą część przedmiotowej działki stanowią użytki rolne. Najbliższa zabudowa zagrodowa znajduje się w odległości ok. 30 m od planowanej inwestycji. Działka nr 69/9 od strony południowo-wschodniej graniczy z drogą gminną, od strony wschodniej z gruntami stanowiącymi użytki rolne, od północy przylega do rzeki Orla, a od zachodu graniczy z użytkami leśnymi. Teren, na którym wykonana zostanie inwestycja nie jest objęty ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dokonując analizy zgromadzonej dokumentacji, uwzględniono uwarunkowania zawarte w art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, tj. rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia, usytuowanie przedsięwzięcia z uwzględnieniem możliwego zagrożenia dla środowiska a także rodzaj i skalę możliwego oddziaływania.

Stwierdzono, iż planowane zadanie zlokalizowane będzie poza obszarami poddanymi ochronie prawnej na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 ze zm.), w tym poza wyznaczonymi, mającymi znaczenie dla Wspólnoty i projektowanymi przekazanymi do Komisji Europejskiej Obszarami Natura 2000. Jednakże podstawowe oddziaływanie analizowanej inwestycji, zdaniem, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, związane jest z możliwością przedostania się zwierząt do środowiska i wywierania presji drapieżniczej na lokalne populacje fauny objętej ochroną gatunkową oraz będącej przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 Dolina Łobzonki PLH300040, Dolina Noteci PLH300004 oraz obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Noteci i Kanału Bydgoskiego PLB300001. Norki związane są głównie z siedliskami występującymi w obrębie rzek, cieków wodnych, brzegów zbiorników wodnych itp. Z tego względu ich aktywność koncentruje się w obrębie terytoriów o charakterze liniowym, długości ok. 16 km (Dunstone N. 1993. The Mink. T. & AD. Poyser, London). Należy podkreślić, że w sprzyjających warunkach tempo rozprzestrzeniania się nerek może być duże. Niektóre osobniki nerek, żyjących na wolności potrafią pokonywać dystans ok. 20 km w ciągu 10 dni (Niemimma J. 2010. Activity patterns and Home ranges of the American mink *Mustella vison* in the Finnish outer archipelago Ann. Zool. Fennici 32: 117121).

Rozbudowa fermy z 15000 osobników do 48000 będzie zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie terenów, które stanowią optymalne siedlisko norki (rzeka Orla), co znacznie ułatwia przemieszczanie i rozprzestrzenianie się zwierząt w przypadku ich ucieczki z fermy. Warto dodać, że ucieczka możliwa jest nie tylko z samej hodowli, ale również np. w czasie transportu do oraz z fermy. Zatem z całą pewnością można uznać, że wyżej wymienione obszary Natura 2000 położone są w zasięgu potencjalnego oddziaływania przedsięwzięcia, w przypadku ucieczki zwierząt z terenu hodowli.

Zgodnie z „Europejską strategią dotyczącą inwazyjnych gatunków obcych” przyjętą w 2003 r. przez wszystkie strony Konwencji Berneńskiej, której Polska jest sygnatariuszem, norka amerykańska zaliczana jest do grupy inwazyjnych gatunków obcych (IAS – Invasive Alien Species) i stanowi największe, obok zaniku siedlisk życiowych, zagrożenie dla rodzimej różnorodności biologicznej. Ponadto, według raportu Europejskiej Agencji Środowiska (EEA Technical raport 11/2007) dotyczącego powstrzymania utraty bioróżnorodności w roku 2010, norkę amerykańską zaliczono do grupy gatunków obcych najbardziej zagrażających utrzymaniu bioróżnorodności.

W badaniach wykazano, że zjawisko ucieczki nerek amerykańskich z ferm jest stosunkowo częste i prowadzi do wykształcenia zdiczałych populacji, stanowiących trwałe element ekosystemów. Z badań prowadzonych w Danii (z wykorzystaniem izotopów węgla) wynika, że ok. 47% badanych osobników (n=213) było uciekinierami z niewoli przebywającymi w naturze do 2 miesięcy, dalsze 31% stanowiły osobniki, które uciekły z niewoli ponad 2 miesiące od czasu badań, natomiast pozostałe osobniki traktowane były jako populacje „dzikie”, które przynajmniej rok przebywały w środowisku naturalnym (Hammershøj M. 2004. Population ecology of freeranging American mink *Mustela vison* in Denmark. PhD thesis National Environmental Research Institute, Kalø, Denmark, <http://afhandler.dmu.dk>).

Przeprowadzone w Polsce badania genetyczne wykazały, że populacja nerek w północno-wschodniej części kraju zawiera 12-16% osobników pochodzących z ferm (Stacja Badawcza Ośrodek Hodowli Zwierzyny ZG PZŁ w Czempiniu 2009. Analiza oddziaływania norki amerykańskiej i szopa pracza na populacje zwierzyny drobnej w województwach lubuskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim). Populacje norki żyjące na wolności stanowią poważne zagrożenie dla populacji zwierząt związanych z ekosystemami wodnymi, błotnymi i łąkowymi. Szczególnie narażone na wysokie straty w lęgach są gatunki ptaków, które gniazdują na ziemi (np. rybitwy, gęsi – w tym gatunki stanowiące przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Nadgoplańska PLB040004, np. rybitwa rzeczna, gęgawa, gęś białoczelna, gęś zbożowa). W Parku Narodowym „Ujście Warty” straty w populacjach ptaków, wywołane drapieżnictwem tego ssaka, sięgają nawet do 70% lęgów, np. w przypadku gęgawy, a do 40% w przypadku ohara (Bartoszewicz M. & Zalewski A. 2003. American mink *Mustela vison* diet and predation on waterfowl in the Słońsk Reserve, western Poland. *Folia Zool.*, 52(3)).

Ponadto fakt zasilania populacji dzikiej norki amerykańskiej przez osobniki pochodzące z hodowli (które przedostały się do środowiska, np. na skutek ucieczek z ferm) potwierdza również publikacja Zalewski A., Jankow W. Wpływ ferm hodowlanych norki amerykańskiej na populacje dziko żyjące oraz możliwości ograniczenia tego wpływu, wykonana w ramach LIFE09 NAT/PL/000263 – Polskie Ostoje Ptaków.

Zgodnie z wyżej wymienioną publikacją „pewna część zwierząt zbiegłych z ferm, która przeżywa, uczestniczy w rozrodzie dziko żyjącej populacji, przyczyniając się do ciągłego wzrostu jej zmienności genetycznej, co w konsekwencji może się przekładać na większe dostosowanie osobników w tych populacjach do zmiennych warunków środowiskowych (klimatycznych, hydrologicznych, wahań dostępności ofiar). Wyniki monitoringu genetycznego opartego na analizie markerów SNP, pokazujące z dużym prawdopodobieństwem liczbę uciekinierów z ferm w populacjach dziko żyjących są niepodważalnym argumentem wskazującym na ciągły dopływ osobników z ferm hodowlanych. „(...) Wyniki pokazują bardzo podobny wzorzec introdukcji norki amerykańskiej w Polsce, jak i w innych krajach Europy: z osobników fermowych o różnej strukturze genetycznej powstają lokalne populacje, w kolejnym etapie osobniki z poszczególnych populacji kolonizują coraz większy obszar i łączą się z populacjami powstałymi w sąsiednich regionach, następnie przy braku barier geograficznych, w wyniku przepływu genów następuje homogenizacja struktury genetycznej. Prawdopodobnie mieszanie się osobników o różnych profilach genetycznych zwiększa jednocześnie

inwazyjność gatunku. Analizy rozmieszczenia ferm w Polsce oraz połączeń tych obszarów przez cieki wodne (środowiska umożliwiające migracje norki amerykańskiej) wskazują, że trudno wyznaczyć obszary, na których możliwa byłaby lokalizacja ferm norek w taki sposób, aby nie miały one wpływu na cenne przyrodniczo obszary (szczególnie obszary Natura 2000). Zakładanie ferm na obszarach nieskolonizowanych jeszcze przez norkę amerykańską (np. w Polsce południowowschodniej) spowoduje powstanie nowych populacji na tych obszarach przez uciekinierów z ferm. Lokalizacja ferm na obszarach skolonizowanych przez norkę amerykańską przyczyni się do wzrostu zróżnicowania genetycznego istniejących populacji i prawdopodobnie zwiększy przystosowanie osobników z tych populacji do zmiennych warunków środowiska”.

W związku z powyższym, na podstawie dostępnych danych (w tym publikacji naukowych) z całą pewnością potwierdzić można zasilenie populacji dzikiej norki amerykańskiej przez osobniki pochodzące z hodowli, które mogą przeżywać i przystępować do rozrodu w środowisku naturalnym. Doświadczenia prowadzone w północnej Europie wykazały, że na powierzchniach badawczych, z których usuwano osobniki norki amerykańskiej, liczebność niektórych gatunków (uhli, czernicy, kamusznika, mewy pospolitej, rybitwy popielatej, żaby trawnej) znacznie wzrosła w porównaniu z powierzchnią kontrolną, gdzie nie prowadzono zabiegów ograniczających liczebność norki (Birnbaum C. 2006. NOBANIS Invasive Alien Species Fact Sheet – *Mustel vison* From: Online Database. Of the North European and Baltic Network on Invasive Alien Species NOBANIS www.nobanis.org).

W Polsce odnotowywano przypadki, kiedy to norka w ciągu jednej nocy niszczyła kolonię rybitw czarnych i rybitw rzecznych liczącą około 40 par, bądź też znajdowano ofiary norki w ilości 100 zabitych ptaków (Wilk T., Jujka M., Krogulec J. & Chylarecki P. (red.) 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP, Marki).

Zgodnie z opracowaniem „Księga gatunków obcych i inwazyjnych w faunie Polski” (<http://www.iop.krakow.pl/gatunkiobce/>) do głównych ofiar norki amerykańskiej należą m.in. ryby (10-40% udziału) i płazy (15-50%). Gatunki ryb i płazów są przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 Dolina Noteci PLH300004 (piskorz, kumak nizinny, wydra) i Dolina Łobzonki PLH300040 (traszka grzebieniasta, kumak nizinny, minóg strumieniowy). Również publikacja Stacja Badawcza Ośrodek Hodowli Zwierzyny ZG PZŁ w Czempiniu 2009. Analiza oddziaływania norki amerykańskiej i szopa pracza na populacje zwierzyny drobnej w województwach lubuskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim potwierdza, że w grupie zagrożonych drapieżnictwem norek zwierząt są również płazy, ze względu na fakt, że stanowią one częsty składnik diety norek.

Zgodnie z publikacją w opracowaniu „Księga gatunków obcych i inwazyjnych w faunie Polski” (<http://www.iop.krakow.pl/gatunkiobce/>) norka amerykańska poluje na ofiary najłatwiej dostępne, w tym ryby. Potwierdza to możliwe negatywne oddziaływanie na gatunki ryb (np. piskorza).

Powyższe opracowania pozwalają również wskazać, że norka preferuje sąsiedztwo wszelkiego rodzaju zbiorników i cieków wodnych (w tym sztucznych), ale może pojawiać się także wśród osad ludzkich.

Mając powyższe na uwadze, należy uznać, że w przypadku ucieczek norek z fermy istnieje możliwość generowania negatywnego wpływu przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze i różnorodność biologiczną, w tym obszary Natura 2000.

Ponadto, inwestycja na skutek możliwego oddziaływania na dziką faunę (w tym w szczególności na awifaunę i ichtiofaunę), w tym na gatunki zwierząt będących przedmiotami ochrony wyżej wymienionych obszarów Natura 2000, wiązać się może ze znacząco negatywnym oddziaływaniem na te obszary, powodując m.in. pogorszenie stanu populacji gatunków, dla ochrony których wyznaczono te obszary, a tym samym jest niezgodna z ustaleniami wynikającymi z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 ze zm.).

Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że konieczna jest ocena oddziaływania na środowisko przedmiotowego zamierzenia.

W przedmiotowej sprawie analiza możliwego oddziaływania na poszczególne obszary Natura 2000 powinna zostać poprzedzona rzetelnym zebraniem materiału dotyczącego m.in. występowania siedlisk i populacji gatunków, ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotów ochrony narażonych na znacząco negatywne oddziaływanie ze strony norki amerykańskiej. Należy pamiętać, że właściwe rozstrzygnięcie sprawy wiąże się z obowiązkiem przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej, która (zgodnie z określonym zakresem raportu) powinna obejmować obszary Natura 2000 w zasięgu rzeczywistego oddziaływania inwestycji. Na podstawie przytoczonych danych literaturowych zasięg ten nie powinien być jednak mniejszy niż 20 km od inwestycji (Niemimma J. 2010). Zebranie kompletnych wyników, pozwalających na ocenę stanu lokalnych zasobów cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych, powinno być przeprowadzone w sezonach wegetacyjnych zgodnych z wymaganiami ekologicznymi poszczególnych grup zwierząt, roślin i siedlisk przyrodniczych. Powyższe potwierdza m.in. wyrok NSA z dnia 14.06.2010 r., II GSK 539/10.

W przypadku stwierdzenia możliwości znacząco negatywnego oddziaływania na obszar lub obszary Natura 2000 w raporcie należy przedstawić dane wskazujące na brak rozwiązań alternatywnych oraz informacje pozwalające na ustalenie, czy istnieją wymogi nadrzędnego interesu publicznego przemawiającego za realizacją przedsięwzięcia.

W celu zlokalizowania przedmiotowego zadania niezbędne jest przedstawienie na mapie aktualnego zagospodarowania analizowanego terenu, wraz z zaznaczeniem projektowanego budynku.

Ponadto na etapie sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko konieczne jest przedstawienie informacji na temat gospodarki wodno-ściekowej, ze szczególnym uwzględnieniem: przewidywanych zabezpieczeń środowiska gruntowo-wodnego na wszystkich etapach procesu inwestycyjnego, określenia miejsca poboru oraz ilości wody do celów socjalnych i innych, sposobu odprowadzania ścieków z terenu inwestycji (w tym sposobu postępowania ze ściekami deszczowymi).

Zdefiniowane w Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L. 00.327.1) cele dotyczące wód determinują działania gospodarki wodno-ściekowej, które winny koncentrować się na osiągnięciu lub utrzymaniu ich dobrego stanu (biologicznego, fizykochemicznego i morfologicznego) oraz dobrego stanu ekosystemów wodnych i od wód zależnych do końca 2015 roku. Procedura wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach powinna więc uwzględniać stan wód, a także potencjalny wpływ inwestycji na wody powierzchniowe i podziemne oraz odwoływać się do Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy Odry i Wisły, przyjętych Uchwałami Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. (odpowiednio M.P. z dnia 27 maja 2011 r., Nr 40, poz. 451 lub M.P. z dnia 21 czerwca 2011 r., Nr 49, poz. 549).

Raport winien więc wskazać usytuowanie przedsięwzięcia względem zlewni i jednolitych części wód oraz zidentyfikowanie celów środowiskowych dla wód, na które przedsięwzięcie mogłoby oddziaływać, zgodnie z art. 38d, 38e i 38f ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r., poz. 469 ze zm.), w kontekście art. 81 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Podczas prowadzenia działalności będą powstawać odpady, także niebezpieczne. W celu oceny prawidłowej gospodarki odpadami raport wymaga przeanalizowania metod postępowania z nimi, a zwłaszcza określenia szacowanych ilości i rodzajów (wg katalogu odpadów), otrzymywanych zarówno na etapie realizacji oraz eksploatacji przedsięwzięcia, sposobów gromadzenia i magazynowania, w tym niebezpiecznych oraz dalszego postępowania, z uwzględnieniem ich transportu, odzysku lub unieszkodliwiania.

Ponadto, w związku z wytwarzaniem obornika, w dokumentacji należy szczegółowo opisać miejsca gromadzenia odchodów, a także sposób dalszego postępowania z nimi. Należy również w raporcie wskazać miejsce i sposób postępowania ze sztukami padłymi.

W wyniku eksploatacji zamierzenia mogą wystąpić przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w rejonie terenów podlegających ochronie akustycznej. Przy sporządzaniu dokumentacji należy przedłożyć identyfikację obszarów chronionych przed hałasem, w strefie 200 m, określając liczbę mieszkańców narażonych na jego szkodliwy wpływ. Identyfikację tą przeprowadza Organ prowadzący postępowanie, na podstawie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku ich braku, na podstawie art. 115 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r., poz. 672 ze zm.). Symulacja akustyczna winna być sporządzona dla pory dnia i nocy oraz uwzględnić rozwiązania chroniące środowisko.

Na etapie eksploatacji, przedsięwzięcie będzie ściśle związane z możliwością wystąpienia zanieczyszczeń powodujących przekroczenia jakości standardów powietrza, w tym związków złowonnych, wynikających z charakteru prowadzonej działalności. Wymagane jest więc wykonanie niezbędnych obliczeń, z uwzględnieniem emisji zorganizowanej i niezorganizowanej. Należy określić najwyższą wartość stężeń zanieczyszczeń poza granicami terenu, do którego Inwestor posiada tytuł prawny. Obliczenia winno się przedstawić w formie tabelarycznej i graficznej wraz z przyjętym tokiem obliczeń. Należy także określić działania minimalizujące i ograniczające uciążliwość odorową.

Ponadto raport powinien zawierać analizę oddziaływań przedsięwzięcia na klimat i jego zmiany (mitygacja – łagodzenie zmian klimatu) oraz wpływu klimatu i jego zmian na przedsięwzięcie (adaptacja do zmian klimatu), na wszystkich etapach procesu inwestycyjnego. W związku z tym, konieczne jest przedstawienie w dokumentacji bezpośredniej emisji gazów cieplarnianych powodowanych przez przedsięwzięcie, a także emisji pośredniej związanej z zapotrzebowaniem na energię (zwiększenie efektywnego wykorzystania energii, w tym stosowanie energooszczędnych technik i technologii), a także spowodowanej przez transport oraz działania towarzyszące zamierzeniu. Ponadto, w dokumentacji należy przedstawić: działania skutkujące pochłanianiem gazów cieplarnianych (np. wprowadzenie zieleni) oraz zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych (np. technologie, korzystanie z odnawialnych źródeł energii, wykorzystanie materiałów budowlanych pochodzących z recyklingu/odzysku). W opracowaniu należy również dokonać analizy, czy przedsięwzięcie jest przystosowane do postępujących zmian klimatu z uwzględnieniem elementów związanych z klęskami żywiołowymi, takimi jak: powodzie, pożary, fale upałów, susze, nawalne deszcze i burze.

Na stronie internetowej klimada.mos.gov.pl dostępny jest „Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe”, opracowany przez Ministerstwo Środowiska. Dokument ten zawiera zbiór zasad, wskazówek oraz metodologię obliczeń uwzględniającą zagadnienia klimatyczne w procesie przygotowania projektów inwestycyjnych.

Konieczne jest także ustalenie, czy realizacja inwestycji będzie przebiegała według najkorzystniejszego wariantu zarówno dla samego Inwestora, jak i dla wszystkich właścicieli sąsiednich nieruchomości. Analiza konfliktów społecznych winna stanowić obligatoryjny element raportu, a także wskazywać w jaki sposób Inwestor zamierza przeciwdziałać możliwym konfliktom społecznym w związku z planowanym zadaniem. Jednocześnie, przy określaniu negatywnych oddziaływań, należy uwzględnić efekty skumulowane, związane z potencjalną degradacją kilku elementów środowiska.

Ponadto stwierdzono, że na terenie, na którym będzie realizowane przedsięwzięcie nie występują: obszary wodno-błotne, o płytkim zaleganiu wód podziemnych, wybrzeży, górskich lub leśnych, strefy ochronne ujęć wód oraz obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych, obszary o krajobrazie mającym znaczenie historyczne, kulturowe lub

archeologiczne, o znacznej gęstości zaludnienia, przylegające do jezior oraz obszary ochrony uzdrowiskowej.

Z uwagi na znaczną odległość od granicy państwa nie stwierdza się negatywnego wpływu oraz występowania transgranicznego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Po przeanalizowaniu zgromadzonego materiału: wniosku i karty informacyjnej przedsięwzięcia oraz map, a także biorąc pod uwagę uwarunkowania wynikające z art. 63 ust. 1 wyżej cytowanej ustawy z dnia 3 października 2008 r., tj. rodzaj i charakterystykę przedsięwzięcia, jego usytuowanie oraz rodzaj i skalę możliwego oddziaływania na środowisko, stwierdzono konieczność przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia oraz sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

W związku z tym, iż liczba stron przekracza 20, informacja o niniejszym postanowieniu zostaje podana stronom do wiadomości poprzez obwieszczenie na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Sadkach: gm-sadki.rbip.mojregion.info, na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Sadkach przy ul. Strażackiej 11, w pobliżu miejsca planowanego przedsięwzięcia na tablicy ogłoszeń we wsi Kraczkki.

Jednocześnie informacja o niniejszym postanowieniu została umieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych o środowisku, dostępnym na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Sadki (gm-sadki.rbip.mojregion.info).

Pouczenie:

Na niniejsze postanowienie służy stronie prawo wniesienia zażalenia, za moim pośrednictwem, do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.

W myśl art. 49 K.p.a. zawiadomienie bądź doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Otrzymują:

1. Bartosz Bodus
Kraczki 27A
89-110 Sadki
2. Strony zawiadamiane w trybie art. 49 K.p.a. w formie obwieszczenia
– Soltys wsi Kraczkki – tablica ogłoszeń wsi Kraczkki
– Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Gminy w Sadkach
– Tablica ogłoszeń Urzędu Gminy w Sadkach
3. a/a

W O P T
mgr Dariusz Gryblewicz

